

Sygn. akt I C 704/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 grudnia 2018 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi, I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodnicząca: S S.R. Kinga Grzegorzczak

Protokolant: staż. Anna Klepacz

po rozpoznaniu w dniu 3 grudnia 2018 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa D. K.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę 13272 złotych

1. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz D. K. kwoty:

a) 10210 (dziesięć tysięcy dwieście dziesięć) złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 2 grudnia 2016 roku do dnia zapłaty,

b) 100 (sto) złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 20 listopada 2017 roku do dnia zapłaty,

2. oddala powództwo w pozostałym zakresie,

3. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz D. K. kwotę 3852,90 (trzy tysiące osiemset pięćdziesiąt dwa 90/100) złote tytułem zwrotu kosztów procesu,

4. nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych:

a) od D. K. kwotę 48,29 (czterdzieści osiem 29/100) złotych,

b) od (...) Spółki Akcyjnej w W. kwotę 171,21 (sto siedemdziesiąt jeden 21/100) złotych.

Sygn. akt I C 704/16

UZASADNIENIE

W dniu 2 grudnia 2016 r. D. K. wystąpił z pozwem przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W. o zasądzenie następujących kwot: 11200 zł tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty, 1472 zł tytułem odszkodowania z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty oraz po 50 zł tytułem renty za zwiększone potrzeby, począwszy od dnia 1 grudnia 2016 r. i na przyszłość, płatnej do 10-go dnia każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat. Na kwotę 1472 zł tytułem odszkodowania składają się: 1122 zł za opiekę osób trzecich przez 51 dni (od 10 października 2016 r. do 30 listopada 2016 r.) w wymiarze po 2 godziny dziennie, 150 zł za zakup leków i maści oraz 200 zł za dwie wizyty u lekarza neurologa.

Ponadto powód wniósł o zasądzenie od strony pozwanej zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

[pozew k.2-7]

Strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa, podnosząc że dokonana w toku postępowania likwidacyjnego wypłata zadośćuczynienia w wysokości 800 zł jest adekwatna do krzywdy doznanej przez powoda w wyniku przedmiotowego wypadku. Ponadto wniosła o zasądzenie od powoda na rzecz strony pozwanej zwrotu kosztów procesu.

[odpowiedź na pozew k.32-35]

W piśmie z 25 sierpnia 2017 r. pełnomocnik powoda rozszerzył powództwo z tytułu odszkodowania o kwotę 100 zł (koszt trzeciej wizyty u neurologa), wnosząc o zasądzenie na rzecz powoda z tego tytułu łącznie kwoty 1572 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 1472 zł od dnia doręczenia pozwu do dnia zapłaty i od kwoty 100 zł od dnia doręczenia odpisu pisma z rozszerzeniem powództwa do dnia zapłaty. Odpis pisma został doręczony pełnomocnikowi strony pozwanej w dniu 20 listopada 2017 r.

[pismo k.99-100, elektroniczne potwierdzenie odbioru k.126]

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 10 października 2016 r. na skrzyżowaniu ulic (...) w Ł. B. K. (1), kierująca samochodem marki K. C. nr rej. (...), ubezpieczona w pozwanym Zakładzie, potrafiła przechodzącego przez jezdnię na (...). Sprawczyni wypadku została ukarana karą grzywny w wysokości 500 zł.

[dowód: pismo k.8]

Z miejsca zdarzenia powód został przewieziony do szpitala, gdzie wykonano u niego badanie rtg kręgosłupa szyjnego i lędźwiowego oraz USG jamy brzusznej. Po badaniach został wypisany do domu.

[dowód: zeznania powoda e-protokół rozprawy 00:03:23-00:07:58 CD k.173 w zw. z informacyjnymi wyjaśnieniami e-protokół rozprawy 00:09:26-00:21:26 CD k.82]

Po wypadku powód odczuwał bóle placów i w nogach. Nie mógł chodzić. Przez tydzień-półtora leżał tylko na boku. Wszystko go rwało.

[dowód: zeznania powoda e-protokół rozprawy 00:03:23-00:07:58 CD k.173 w zw. z informacyjnymi wyjaśnieniami e-protokół rozprawy 00:09:26-00:21:26 CD k.82]

W wyniku wypadku z dnia 10 października 2016 r. powód doznał urazu kręgosłupa szyjnego i lędźwiowego oraz grzbietu bez następstw neurologicznych. Uraz kręgosłupa nałożył się na istniejące już przed wypadkiem zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa.

[dowód: pisemna opinia biegłego neurologa k.88-90, pisemna opinia biegłego ortopedy k.105-107, pisemna opinia biegłego neurochirurga k.138-140 odwrt.]

Z ortopedycznego punktu widzenia w związku z wypadkiem z 10 października 2016 r. powód doznał 3 % trwałego uszczerbku na zdrowiu. Odczuwał cierpienia fizyczne, zwłaszcza w odcinku lędźwiowo-krzyżowym. Dolegliwości te trwały przez około 6 tygodni i można przyjąć, że zakończyły się 30 listopada 2016 r. Ich nasilenie było dość znaczne przez pierwszy miesiąc po wypadku. Później były umiarkowane i stopniowo ustępowały do poziomu aktualnie zgłaszanych. Bóle kręgosłupa przez miesiąc ograniczały aktywność życiową powoda przy dźwiganiu i wykonywaniu cięższych prac domowych. Ze względu na utrzymujące się bóle kręgosłupa powód mógł wymagać rehabilitacji w wymiarze 1 cyklu w pierwszym roku po zdarzeniu oraz doraźnego przyjmowania leków przeciwbólowych.

Rehabilitacja mogła być prowadzona w ramach NFZ, zaś leki przeciwbólowe są refundowane przez NFZ, a średnia cena miesięcznego leczenia wynosi po stronie pacjenta 20-30 zł. W chwili obecnej nie ma konieczności przyjmowania leków przez powoda ani korzystania przez niego z rehabilitacji w związku z przedmiotowym wypadkiem. Uzasadnione jest okresowe korzystanie przez powoda z zabiegów fizykoterapeutycznych w przypadku nasilenia bólów kręgosłupa w wyniku choroby zwyrodnieniowej, co może nastąpić w ramach NFZ. Z rehabilitacji powód powinien korzystać trzy razy w ciągu roku. W związku z wypadkiem powód musiał korzystać z pomocy osób trzecich przez pierwszy miesiąc w wymiarze 2 godzin dziennie. Niestosowanie się przez powoda do zaleceń lekarskich co do noszenia kołnierza ortopedycznego mogło skutkować przedłużeniem skutków wypadku, a tym samym nie ustąpieniem istniejących dolegliwości bólowych u powoda.

[dowód: pisemna opinia biegłego neurologa k.88-90, pisemna opinia biegłego ortopedy k.105-107, pisemna opinia biegłego neurochirurga k.138-140 odwr., pisemna opinia uzupełniająca biegłego ortopedy k.156-157]

Cierpienia psychiczne powoda w związku z przedmiotowym wypadkiem były mierne i trwały przez około 2 miesiące. Powód nie doznał uszczerbku na zdrowiu z punktu widzenia psychiatrycznego. Wypadek spowodował u niego lęk przed przechodzeniem przez ulicę, trwające 2 miesiące. Powód nie musi przyjmować leków.

[dowód: pisemna opinia biegłego psychiatry k.120-123]

Przed wypadkiem powód był sprawny. Pomagał w domu – robił zakupy, sprzątał i mył okna. W 2013 r. przeszedł operację w związku z przepukliną. Po wypadku nie może wykonywać wszystkich czynności związanych z życiem codziennym, w związku z czym więcej obowiązków spoczywa na jego żonie. Po zdarzeniu powód skarżył się na ból głowy i kręgosłupa, który to ból w części lędźwiowej odczuwa do dzisiaj przy zmianach pogody. W związku z wypadkiem powód odbył trzy wizyty u neurologa, tj. 26 października 2016 r., 9 listopada 2016 r. i 30 listopada 2016 r. Koszt każdej wizyty wyniósł po 100 zł. Neurolog zalecił powodowi noszenie kołnierza ortopedycznego, do czego powód się nie zastosował. U neurologa powód leczyl się do końca listopada 2016 r. Miał również jedną bezpłatną wizytę u psychiatry. Po 3-4 miesiącach od wypadku powód korzystał z rehabilitacji w ramach NFZ. Zakupił matę do masażu za 100 zł, leki i maści przeciwbólowe za ok. 200 zł. Przed wypadkiem nie zażywał leków przeciwbólowych za wyjątkiem bólów głowy.

[dowód: faktury k.15, 62 i 101, zeznania świadka B. K. (2) e-protokół rozprawy 00:03:57-00:09:16 CD k.82, pisemna opinia uzupełniająca biegłego ortopedy k.156-157, zeznania powoda e-protokół rozprawy 00:03:23-00:07:58 CD k.173 w zw. z informacyjnymi wyjaśnieniami e-protokół rozprawy 00:09:26-00:21:26 CD k.82]

Przed wypadkiem powód leczyl się psychiatrycznie. Ponad 20 lat wcześniej miał stwierdzoną nerwicę ale leczenie się zakończyło przed 10 października 2016 r.

[dowód: zeznania powoda e-protokół rozprawy 00:03:23-00:07:58 CD k.173 w zw. z informacyjnymi wyjaśnieniami e-protokół rozprawy 00:09:26-00:21:26 CD k.82]

Po wypadku powód bał się przechodzić przez przejście dla pieszych. Odczuwał strach na dźwięk pisku opon. W tej chwili objawy te ustały.

[dowód: zeznania powoda e-protokół rozprawy 00:03:23-00:07:58 CD k.173 w zw. z informacyjnymi wyjaśnieniami e-protokół rozprawy 00:09:26-00:21:26 CD k.82]

Powód zgłosił szkodę stronie pozwanej w dniu 13 października 2016 r.

[okoliczność bezsporna]

Stawka pełnej odpłatności za usługi opiekuńcze w dni powszednie na terenie Ł., obowiązująca w (...) Komitecie Pomocy (...) w Ł., od lipca 2013 r. wynosi 11 zł za godzinę.

[dowód: pismo k.17]

W toku postępowania likwidacyjnego strona pozwana wypłaciła powodowi 800 zł tytułem zadośćuczynienia.

[dowód: pismo k.16 i 48 odwr.]

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

W rozpoznawanej sprawie strona pozwana nie kwestionowała zasady swojej odpowiedzialności. Spór między stronami dotyczył wyłącznie wysokości roszczeń dochodzonych przez powoda.

Zgodnie z treścią przepisu art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 444 § 1 zd. 1 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie rozumieniem pojęcia „odpowiednia suma” należy rozumieć przez nią kwotę pieniężną, której wysokość utrzymana jest w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa oraz dostosowaną do okoliczności konkretnego wypadku. Sąd musi uwzględnić wszystkie okoliczności danego zdarzenia, a zwłaszcza rodzaj obrażeń i rozmiar związanych z nimi cierpień fizycznych i psychicznych, stopień kalectwa, poczucie nieprzydatności, konieczność korzystania ze wsparcia bliskich. Zadośćuczynienie powinno bowiem spełniać funkcję kompensacyjną (tak m. in. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17.09.2010 r., II CSK 94/10, publ. Rzeczposp. PCD 2010/220/3 oraz w wyroku z dnia 5.12.2006 r., II PK 102/06, publ. OSNP z 2008 r., nr 1-2, poz. 11).

Przed wypadkiem powód był ogólnie osobą zdrową. Miał problemy z przepukliną, która została zoperowana kilka lat wcześniej. Miał też stwierdzoną nerwicę 20 lat temu, jednakże w dacie zdarzenia objętego pozwem w niniejszej sprawie już się nie leczył psychiatrycznie. W wyniku wypadku z dnia 10 października 2016 r. powód doznał urazu kręgosłupa szyjnego i lędźwiowego oraz grzbietu bez następstw neurologicznych, przy czym uraz kręgosłupa nałożył się na istniejące u powoda już przed wypadkiem zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa. Z miejsca zdarzenia powód został przewieziony do szpitala, z którego został zwolniony do domu po przeprowadzeniu specjalistycznych badań, tj. rtg odcinka szyjnego i lędźwiowego kręgosłupa oraz USG jamy brzusznej.

Z ortopedycznego punktu widzenia w związku z wypadkiem z 10 października 2016 r. powód doznał 3 % trwałego uszczerbku na zdrowiu. Odczuwał dolegliwości bólowe, zwłaszcza w odcinku lędźwiowo-krzyżowym, które w związku z przedmiotowym wypadkiem trwały przez około 6 tygodni. Cierpienia fizyczne powoda były dość znaczne przez pierwszy miesiąc po wypadku. Później były umiarkowane i stopniowo ustępowały do poziomu aktualnie zgłaszanych, przy czym obecne dolegliwości bólowe kręgosłupa są związane ze zmianami zwyrodnieniowymi, które były już przed wypadkiem. Z uwagi na ból kręgosłupa powód przez miesiąc doznał ograniczeń aktywności w życiu codziennym przy czynnościach związanych z dźwiganiem i wykonywaniem cięższych prac domowych. Ze względu na utrzymujące się bóle kręgosłupa powód mógł wymagać rehabilitacji w wymiarze 1 cyklu w pierwszym roku po zdarzeniu oraz doraźnego przyjmowania leków przeciwbólowych. Obecnie uzasadnione jest okresowe korzystanie przez powoda z zabiegów fizykoterapeutycznych w przypadku nasilenia bólów kręgosłupa w wyniku choroby zwyrodnieniowej, co może nastąpić w ramach NFZ. Pomimo zaleceń lekarskich noszenia kołnierza ortopedycznego, powód nie stosował go, co mogło skutkować przedłużeniem czasu trwania skutków wypadku.

Z punktu widzenia psychiatrycznego powód nie doznał uszczerbku na zdrowiu. Zakres jego cierpień psychicznych w związku z przedmiotowym wypadkiem był mierny i trwał około 2 miesięcy. Zdarzenie wywołało u powoda lęki przed przechodzeniem przez ulicę, które trwały przez 2 miesiące. Obecnie powód nie musi korzystać z leków.

Przed wypadkiem z dnia 10 października 2016 r. powód był sprawny. Pomagał w domu w robieniu zakupów, sprzątaniu i myciu okien. Po wypadku nie może wykonywać wszystkich czynności, w związku z czym więcej obowiązków spoczywa na jego żonie.

W związku z wypadkiem powód do końca listopada 2016 r. pozostawał pod opieką ortopedy.

Oceniając rozmiar szkody doznanej przez powoda, Sąd wziął pod uwagę wszystkie wyżej wskazane okoliczności, jak również wiek powoda (53 lata) oraz okoliczności wypadku z dnia 10 października 2016 r., i po wszechstronnym rozważeniu okoliczności sprawy uznał, że kwotą adekwatną do naprawienia krzywdy, jakiej powód doznał w wyniku zdarzenia z dnia 10 października 2016 r. jest kwota 10000 zł. W toku postępowania likwidacyjnego strona pozwana wypłaciła powodowi z tytułu zadośćuczynienia kwotę 800 zł. Mając powyższe na uwadze, Sąd zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda z tytułu dalszego zadośćuczynienia kwotę 9200 zł.

Zgodnie z treścią art. 444 § 1 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Na żądanie poszkodowanego zobowiązany do naprawienia szkody powinien wyłożyć z góry sumę potrzebną na koszty leczenia, a jeżeli poszkodowany stał się inwalidą, także sumę potrzebną na koszty przygotowania do innego zawodu. Do kosztów wynikłych z uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia należą koszty opieki osób trzecich oraz poniesione koszty leczenia. Zakres pojęcia „kosztów leczenia” nie jest ograniczony do wydatków kompensowanych w ramach powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego. Korzystanie z prywatnych wizyt lekarskich było celowe oraz uzasadnione, gdyż umożliwiło powodowi szybkie rozpoczęcie leczenia i zapobiegło dalszemu powiększeniu się doznanej szkody (tak m. in. SN w wyroku z 26.06.1969 r., II PR 217/69, publ. OSNCPiUS 1970 r., Nr 3, poz. 50; A. Kidyba [red.] Kodeks cywilny. Komentarz, t. III, Warszawa 2010, teza 9 do art. 444 k.c.; U. Drozdowska, Cywilnoprawna ochrona praw pacjenta, Warszawa 2007).

W rozpoznawanej sprawie powód dochodził kwoty 1122 zł z tytułu kosztów pomocy osób trzecich, 150 zł tytułem zwrotu kosztów zakupu leków i maści oraz 300 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia, tj. trzech wizyt u neurologa.

Jak wynika z opinii biegłego ortopedy jako najdalej idącej, powód wymagał pomocy osób trzecich przez pierwszy miesiąc po wypadku w wymiarze 2 godzin dziennie.

Wysokość stawki z tytułu opieki osób trzecich Sąd ustalił na kwotę 11 zł za godzinę w oparciu o przedstawione przez powoda pismo (...) Komitetu Pomocy (...) Zarządu Okręgowego w Ł. z dnia 13 grudnia 2013 r., które w ocenie Sądu stanowi miarodajny wskaźnik kosztów udzielenia pomocy w przeliczeniu na roboczogodzinę.

Mając powyższe na uwadze, z tytułu zwrotu kosztów opieki osób trzecich zasadne jest żądanie kwoty 660 zł (30 dni × 2 godziny × 11 zł).

Sąd uwzględnił również kwotę 300 zł tytułem zwrotu kosztów trzech wizyt lekarskich u neurologa po przedmiotowym wypadku. Okolicznością notoryjną jest fakt, że czas oczekiwania na wizytę u specjalisty w ramach NFZ jest długi, natomiast odpowiednia diagnoza i ewentualne jak najszybsze skierowanie poszkodowanego na rehabilitację jest niezwykle istotne z punktu widzenia zapobieżenia negatywnym skutkom wypadku komunikacyjnego. Żaden z biegłych wydających opinię w niniejszej sprawie nie zakwestionował zasadności tych konsultacji lekarskich.

Sąd uwzględnił roszczenie o zwrot kosztów leczenia w wysokości 150 zł, opierając się na opinii biegłych sądowych oraz zeznaniach powoda i świadka B. K. (2), z których wynika, że w związku z wypadkiem z dnia 10 października 2016 r. powód zakupił matę do masażu za 100 zł oraz leki i maści przeciwbólowe za 200 zł.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 817 § 1 k.c. Powód zgłosił szkodę stronie pozwanej w dniu 13 października 2016 r. Żądanie zasądzenia odsetek od kwot: 9200 zł z tytułu zadośćuczynienia, 660 zł z tytułu zwrotu kosztów opieki osób trzecich, 200 zł z tytułu zwrotu kosztów za dwie wizyty u neurologa i 150 zł z tytułu zwrotu kosztów zakupu leków i maści od dnia 2 grudnia 2016 r. oraz od kwoty 100 zł z tytułu zwrotu kosztów trzeciej wizyty u neurologa od dnia doręczenia odpisu pisma z rozszerzeniem powództwa, tj. od dnia 20 listopada 2017 r., jest zatem zasadne.

Jeśli chodzi o żądanie zapłaty kwot po 50 zł miesięcznie, poczynając od dnia 1 grudnia 2016 r. i na przyszłość, z tytułu renty za zwiększone potrzeby, to powód nie wykazał, aby w związku z wypadkiem z dnia 10 października 2016 r. zwiększyły się jego potrzeby. Leczenie po przedmiotowym zdarzeniu jest zakończone, a powód osobno dochodził również zwrotu kosztów leczenia i opieki osób trzecich, co było przedmiotem rozpoznania przez Sąd w niniejszej

sprawie. Brak jest zatem podstaw do zasądzenia na rzecz powoda jakiegokolwiek kwoty z tytułu renty za zwiększone potrzeby.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w pkt 1 wyroku, oddalając w pkt 2 powództwo w pozostałej części.

O kosztach w pkt 3 wyroku Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. Powód wygrał proces w 78 %. Poniósł koszty procesu w łącznej kwocie 6100,82 zł (664 zł – opłata od pozwu, 1819,82 zł – wydatkowana zaliczka na poczet wynagrodzenia biegłego, 3600 zł – koszty zastępstwa procesowego i 17 zł – opłata od pełnomocnictwa), natomiast strona pozwana poniosła koszty procesu w łącznej kwocie 4117 zł (500 zł – wydatkowana zaliczka na poczet wynagrodzenia biegłego, 3600 zł – koszty zastępstwa procesowego i 17 zł – opłata od pełnomocnictwa). Strona pozwana jest zatem zobowiązana do zapłaty na rzecz powoda kwoty 3852,90 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

O obowiązku zwrotu na rzecz Skarbu Państwa nieuiszczonych kosztów sądowych poniesionych tymczasowo z funduszy Skarbu Państwa, Sąd rozstrzygnął w pkt 4 wyroku na podstawie art. 113 ust. 1. ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 300 ze zm.) w zw. z art. 100 k.p.c. Na nieuiszczone koszty sądowe składają się następujące kwoty: 5 zł z tytułu opłaty od rozszerzonej części powództwa i 214,50 zł – część wynagrodzenia biegłych sądowych.